

2026-05-13
LI2026/00912**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Socialstyrelsen

106 30 Stockholm

Uppdrag till Boverket och Socialstyrelsen att stödja kommuner gällande den nya skyldigheten att ställa hyresgarantier

Regeringens beslut

Regeringen ger Boverket och Socialstyrelsen i uppdrag att, i enlighet med vad som anges under Närmare om uppdraget, stödja kommuner gällande kommunernas nya skyldighet att ställa hyresgarantier.

Boverket och Socialstyrelsen ska när uppdraget utförs inhämta synpunkter från Kronofogdemyndigheten, länsstyrelserna och andra berörda myndigheter. Boverket och Socialstyrelsen ska även ge Sveriges Stadsmissioner, Hyresgästföreningen, Fastighetsägarna Sverige, Sveriges Allmännyttan samt Sveriges Kommuner och Regioner möjlighet att bidra med kunskap.

Boverket ska samordna uppdraget.

Boverket ska senast den 31 mars 2027 lämna sin och Socialstyrelsens skriftliga redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, med kopia till Socialdepartementet). Redovisningen ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får Boverket under 2026 använda högst 600 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för budgetåret 2026 uppförda anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling, anslagsposten 1 Bostadspol. utv. - del till KamK.

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2026 använda högst 200 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 18 Samhällsplanering,

bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för budgetåret 2026 uppförda anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling, anslagsposten 1 Bostadspol. utv. - del till KamK.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 september 2026. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 1 mars 2027 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarie-numret för detta beslut.

Bakgrund till och skälen för regeringens beslut

För hushåll med svag ekonomi och avsaknad av kapital är hyresrätt i många fall den enda tillgängliga upplåtelseformen för en bostad. Konkurrensen på hyresmarknaden är dock stor i flera delar av Sverige. Vidare kan hushåll nekas möjlighet att teckna hyresavtal för att de inte uppfyller ställda krav från hyresvärdar på exempelvis inkomst. Detta riskerar att stänga ute bostads-sökande från marknaden, med åtskilliga negativa konsekvenser som följd. Dessa konsekvenser kan antas vara särskilt allvarliga för barn, som är extra utsatta, eftersom de i regel tillbringar större delen av sin tid i bostaden och dess närmiljö. Barn och barnfamiljer som under lång tid tvingas leva trångbott eller flytta mellan olika kortsiktiga boendelösningar utsätts för stor press. Det kan påverka både barnets situation och familjens samspel negativt.

Varje kommun ska enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar planera för bostadsförsörjningen i kommunen och enligt socialtjänstlagen (2025:400) erbjuda insatser för personliga och ekonomiska behov inom sitt område. Av 2 kap. 6 § andra stycket lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter följer att kommuner får lämna stöd i form av så kallade hyresgarantier, om det sker i syfte att enskilda hushåll ska erhålla en permanentbostad med hyresrätt och besittningsskydd. Syftet med reglerna om hyresgarantier är att underlätta etableringen på bostadsmarknaden för hushåll som, trots betalningsförmåga, inte lyckas hävda sig i konkurrensen på hyresmarknaden. Kommunala hyresgarantier kan således utgöra träffsäkra och ändamålsenliga instrument i bostadsförsörjningsarbetet.

I betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14) gör Utredningen om en socialt hållbar bostadsförsörjning bedömningen att

fortsatt frivillighet inte är ett alternativ för arbetet med kommunala hyresgarantier och att det finns ett behov av förändring. En liknande bedömning görs i promemorian Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning (LI2024/00083). Regeringen är av samma uppfattning och har därför i propositionen Kommunala hyresgarantier för en socialt hållbar bostadsförsörjning (prop. 2025/26:212) lämnat förslag på ändringar i den befintliga regleringen. Regeringen föreslår i propositionen att det införs en bestämmelse med ett bemyndigande i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar som ger regeringen möjlighet att i förordning meddela föreskrifter om att kommuner ska ställa hyresgarantier för att bistå enskilda hushåll. Regeringen föreslår vidare i propositionen att det införs en bestämmelse om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) till skydd för enskildas personliga förhållanden i ärenden om kommunala hyresgarantier, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men vid ett röjande av uppgiften.

Riksdagen har beslutat i enlighet med förslagen i propositionen (bet. 2025/26:CU37, rskr. 2025/26:249). Regeringen har därför denna dag, i enlighet med riksdagens beslut, beslutat att utfärda de ovannämnda lagändringarna och även beslutat förordningen (2026:600) om kommuners skyldighet att ställa hyresgarantier.

När förordningsreglerna träder i kraft, den 1 september 2026, kommer kommuner att få en ny obligatorisk uppgift att ställa hyresgarantier. Den obligatoriska uppgiften är dock enligt förordningen begränsad till vissa specifika situationer, bland annat när någon i hushållet har vårdnaden om barn som bor varaktigt eller växelvis hos denne. Det krävs vidare enligt förordningen bland annat att hushållet i fråga behöver en hyresgaranti för att kunna etablera sig på bostadsmarknaden, och att den bostad som hyresgarantin ska avse finns i kommunen. Förordningen styr inte närmare hur kommuner ska handlägga den nya uppgiften. Kommunerna måste överväga om uppgiften att ställa hyresgarantier ska utföras av socialtjänsten, socialnämnden eller av någon annan funktion.

I betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad identifieras ett behov av att initialt ge kommuner stöd i deras arbete med att implementera den nya skyldigheten att ställa hyresgarantier. Regeringen ser samma behov. Det är således angeläget att stödja kommunerna i implementeringsfasen.

Närmare om uppdraget

Boverket och Socialstyrelsen ska genomföra insatser för att stödja kommuner gällande den nya skyldigheten att ställa hyresgarantier. Syftet med insatserna ska vara att bidra med kunskap om, underlätta rättslig och praktisk hantering, samt medverka till ett enhetligt genomslag av skyldigheten.

Boverket och Socialstyrelsen ska rikta insatserna till kommuner, länsstyrelser och eventuellt andra berörda aktörer.

Boverket ska ha det samordnande och övergripande ansvaret för arbetet, medan Socialstyrelsen ska bistå med sakkunskap om socialtjänstlagstiftning och socialtjänstverksamhet.

Inom ramen för arbetet ska Boverket och Socialstyrelsen

- samordna och vidta kommunikationsåtgärder för att upplysa och informera om aktuella författningsändringar,
- utveckla och sprida kunskapsstöd för att tolka och tillämpa relevanta författningsbestämmelser,
- utveckla och sprida metodstöd för möjliga sätt att organisera och handlägga kommuners verksamhet med hyresgarantier,
- förbereda och anordna utbildningar för kommuner och länsstyrelser,
- undersöka och främja förutsättningar för samverkan mellan kommuner och hyresvärdar, samt
- genomföra andra stödjande insatser som bedöms vara nödvändiga.

Boverket och Socialstyrelsen ska, när det är lämpligt, samordna arbetet med andra uppdrag inom närliggande områden, såsom insatser inom ramen för Regeringens strategi för att motverka hemlöshet 2022–2026 (S2022/03255). När arbetet genomförs ska Boverket och Socialstyrelsen beakta målen i strategin om att hemlöshet ska förebyggas och att ingen ska bo eller leva på gatan. Boverket och Socialstyrelsen ska vidare när arbetet genomförs beakta regeringens mål för bostadspolitik, politiken för sociala tjänster, barnrättspolitik, jämställdhetspolitiken och funktionshinderspolitiken.

Regeringen beräknar att 200 000 kronor kommer att avsättas för Boverkets arbete med uppdraget för 2027, under förutsättning att riksdagen beviljat medel för det under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för budgetåret 2027 uppförda anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling, anslagsposten 1 Bostadspol. utv.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Casper Eriksson

Kopia till

Justitiedepartementet/L1 och L6

Socialdepartementet/SF, SL och SOF

Finansdepartementet/BA, ESA, K, SFÖ och SKA

Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RS

Kammarkollegiet

Kronofogdemyndigheten

Fastighetsägarna Sverige

Hyresgästföreningen

Sveriges Allmännyttan

Sveriges Kommuner och Regioner

Sveriges Stadsmissioner